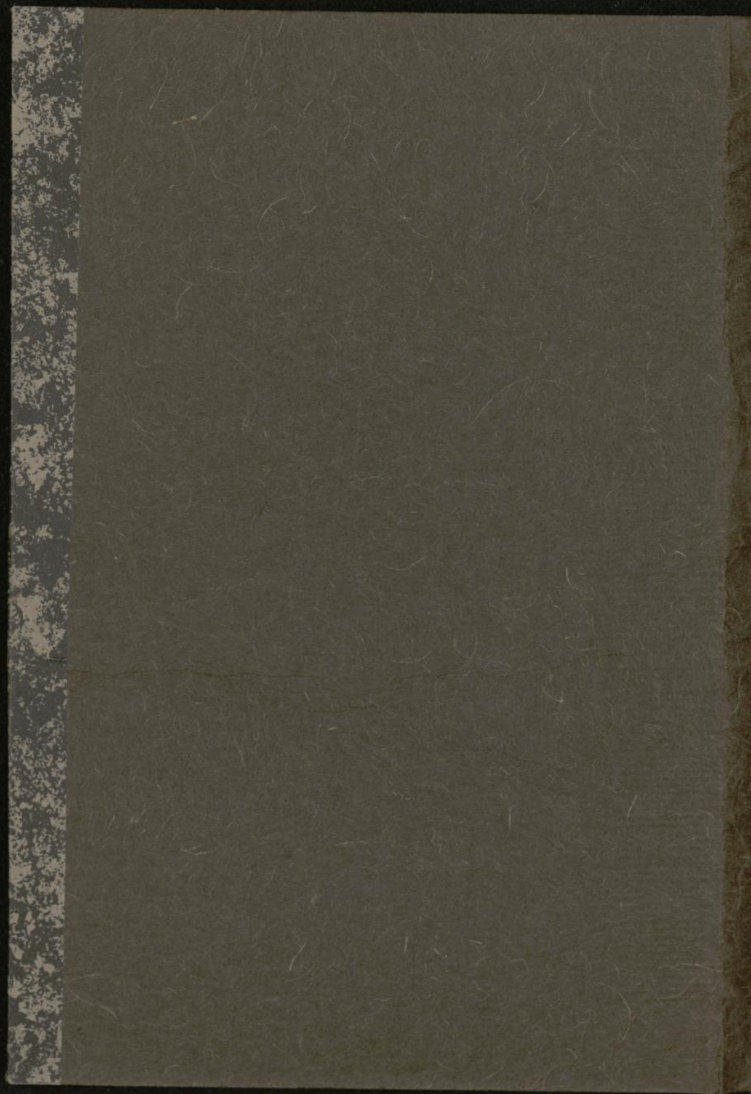

Wiener Stadt-Bibliothek

125460

E.K.
A

FRIDE-
RICI NAVSEAE

BLANCICAMPIANI EPI
scopi Viennens, de Locu-
sis Lib. vi. us.

Viennae per :o. Singreniũ.

A 125460 40°

a 125460 / 90 -

JN 170843

SERENISSIMIS PRINCI-
pibus ac Illustrissimis Austriae Archi-
ducibus & Dominis Dn. MAXIMILIA-
NO & Dn. FERDINANDO, Inuictissi-
mi FERDINANDI Caesaris, &
Romanorum, Hungariae, Boemiaeque Re-
gis &c. Primo, Secundoque genitis

Dominis suis clementissimis.

FRIDERICVS Nausea Blancicampianus,
Episcopus Viennensis a Deo opt. Max. Sal.

Vum nuper Serenissimi Principes ac Archiduces Illustrissimi, ad Illustrissimas Celsitudines vestras religioso nimirum animo scripturus eram, accidit, ut obiter ferme uenerit in mentem meam mos ille, nunc, apud nos praesertim Germanos, multo receptissimus, quo soliti sunt illi suis in literis, quicquid rerum est nouarum, fide dignum, significare eis, ad quos scribunt. Quandoquidem minus ex more facturum me putabam, si nihil ad easdem Illustrissimas celsitudines uestras rerum nouarum, ex ea praesertim natione, que nouarum est rerum, non minus quam

Arhrica quondam ferax. Quia vero non igno-
rarem, ad Celsitudines vestras Illustrissimas
nihil merito scribi debere, quod suum non ha-
beat testem oculatum, qui teste multo prestat
aurito, plane nihil occurrit noui, cui celsitudi-
nes vestrae suam tutius possint fidem obstrin-
gere, quam prodigiosa ista Locustarum agmina,
quæ nostris hic oculis, haud sine archano quo-
dam animi horrore vidim⁹, quæ quæ plane por-
tentosa nobis esse censuerim, factum est, vt, q^{ui}
mihi de illis videre visus sum, libello non ita
iusto sic, quatenus per meas continuas occupa-
tiones licuit, hortantibus ad id non contem-
nenda auctoritatis hominibus, complecti ce-
perim, vt hunc fortassis ipsum libellū quispiam
non iniuria Prognosticō ex Locustis adpellare
possit. Quem equidem prognosticum de Lo-
custis libellum Illustr. Cels. vestris loco rerum
apud nos nouarum, vel si maluerint ipsæ, vice
dedicati muneris huius ineuntis & noui, a Chri-
sto Iesu Salvatore nro nato aⁿi M D. XXXXV.
deuotissimo nimirum animo transmittō, nihil
addubitans, eis quicquid huius est studiū pro-
earum perpetua erga me earundem Sacellanū
deditissimum gratia, vel ideo futuras gratio-
sas, quia me non minus hoc præstare libello
perem, quam quod Berosus ille quondam co-

noſceberimus Astrologus Iuiſ. quas veriſſimas
naſ autumarunt, prædictionibus ita præſtitit, ve
ha ob eas illi ſtatuum in aurata lingua Athenien-
ſes poſuerint, quamuis ego nihil æque deſide-
di tem, quam vt quicquid prodigioſæ nobis illæ
in Locuſtæ portendant, Deus opt. Max. in ſui glo-
riam & in noſtri omniũ ſalutẽ bonitate ſua ver-
tat. veſtrasq; nobis Illuſtriſſimas ceſſitudines
or. ab omni malo ſaluas conſeruet. Viennæ, pridie
t, q Kalend. Ianuarias. Año ſalutis humanæ M.D.
ita XXXXIII.

Præſatio.

QUum duobus hiſce, quod conſtat, anniſ
præter modum uariis in regionibus or-
bis euamnum Chriſtiani, paſſim cõuolauerint
perq; multas Germaniæ partes adeoq; nobiſcũ
pariter haud ſine multorum admiratione &
ſtupore graſſentur Locuſtæ, nec haſtenus de-
ſuerit, nec in hunc uſq; diem deſint, qui mag-
V. nopece deſiderauerunt & adhuc deſiderent,
hil vri paucis, quid ſibi tanta Locuſtarum præter
ro morem velit frequentia, conſcribam, quippe
nũ quod eſſe Theologi putent, in vniuerſum de
oſ rebus omnibus, quarũ frequens in ſanctis paſ-
lo ſim literis mentio fieri ſolet, prout Locuſtarũ
ce non inſæquens inibi ſic mentio, definire vel

disputare saltem, meq; Theologum vel ex p
fesso fateantur esse, cuius inprimis sit, vt qua
vocatione in dubium apud sanctas scripturas
explicet & enodet. Cuius modi sunt generis
Locustæ, quarum de natura parū sit & a pau
cissimis vel omnino nullis Theologis memo
riæ proditū. Quod quia sic habere non ignorē,
& paucis ante diebus occasio mihi paulo com
modior non nihil de eisdem Locustis, deq; na
tura earundem cōmentandi tradita sit, nempe
quum librum Iudith interpretans obiter recē
suerim decem horrendas plagas, quibus olim
Deus Max. iusto suo iudicio, vniuersam percussit
Aegyptum, inter quas inmissio Locustarū fuit
octaua. Ne proinde quam par sit pluribus, plo
quar, statim Locustæ descriptionē præmittam.

Exod. 7. 8.

10. 11.

Psal. 106.

Quid sit Locusta & vnde gene
retur. Cap. I.

Locusta, descriptore Stridonensi Hiero
nymo, animal est exiguum, prorsus infir
mas habens alas, & quatuor naturaliter crura,
quorum posteriora sunt prioribus altiora, non
tam propterea super terram saliens quam vo
lans, de terra quidem consurgens altius auo
lare non valens, adeoq; quod hac ratione plus
sit quam reptile & tamen volucris vel aui facile
non possit æquari.

Creduntur autem & Locustæ mutua quorundam
conmixtione, nec omnino ex putredine
generari. Siquidem Locustæ proles & foetus sit
adpelleturque græce βροῦχος, qui quum fuerit
alatus, volareque cæperit, attacus vocetur, nam
vero perfectionem volandi, nuncupetur Locusta.
Quod an veritate innitatur, rerum naturalium
descriptoribus & Physicis relinquendum du-
xerim. Hac tamē parte prætereundum minus
putauerim, Locustam videlicet inter volucres
in sacris litteris computari, quamvis ego diuer-
sitatē inibi Locustarū trutinandam existimē.

Levit. 11.

Quam varię sint Locustę Cap. 11.

Quam dedimus ex diuo Hieronymo Lo-
custæ descriptionem de cōmunibus nō
etiam singularibus sed de eis, quæ præter quo-
dam modo naturam sunt, est data Locustis. cu-
iusmodi suo nos tempore nobiscum videmus.
Quandoquidem variarum sint specierum Lo-
custæ, utpote quæ differant inter se quantitate
colore & dispositione.

In India nasci phibent Locustas longitudine
 trium pedum, quarum cutribus, quum arue-
rint, Indi pro ferris vtantur.

Sunt præterea, qui in Cyrenaica esse legem
dicunt, ut Locustæ ter in anno debellantur, &
 moris esse pariter in Syria, ut imperio militari

neentur. Ab istorum parte propemodū statim
video sacras literas ob comparationem, quibus
conferunt istæ nonnullæ ex parte Locustas cum
Gigantibus. In libro quidem Numeri reuer-
exploratores a terra Chanaan aiūt ad Israelitas
Num. 13. Ibi vidimus monstra quædam filiorum Enoch
de genere Gigantum, quibus comparati, quasi
Apoca. 9. Locustæ videbamur. Et Apocalypsis, prædicen-
inenarrabiles nouissimæ huius tēporis diei tri-
bulationes & angustias a t, tum fore similitu-
dines Locustarum plane similes equis, in præ-
lium paratis, superq; capita earū tanquam cor-
ronas auro similes, & facies earum tanquam
facies hominum.

Quam vero distentissæ inter se colore & dis-
positione non est, ut multis ostendam, quādo
non desint patrum nostraq; memoria testes,
qui Locustas aliquot viderunt innumera pro-
pemodum multitudine, qui senas habuerunt
alas, sex pedes, dentes lapidib' duriores & eas
quidem duos, quales fuisse dicūt eas Locustas,
quæ circa salutis humanæ annū D. CCC. LXX.
III. turmatim comparuerunt in Gallia.

Anno quoq; post Christum natum M. D. X.
XVII. Ianuario quidem mense Locustæ visæ
sunt magnæ nimirū multitudinis in Pōlonia,
partim grisei, partim aurei ferme coloris, alas
genuis

nam uero quattuor. Quæ uero nuper apud
in subres, Carnos, Styriæ, & apud nos Ger-
manos visæ sunt hætenus Locustæ, sex pedum
& quattuor alarum partim subalbi, penesq; græ-
sci, partim viridis, partim varij nimirum pau-
nis instar pennarum coloris fuere.

Quarum uero diuersitatis causa nō est adeo
in promptu, nisi quis malit esse causam vel loci
vel temporis vel aeris vel ætatis etiā, id quod
omnino scite non crediderim tam precium
esse operæ.

Vnde tam cateruatim modoq; prorsus
in solito nuper in Germaniam uenes-
rint Locustæ Cap. III.

Etsi non omnino vulgaris hæc credi pos-
sit quæstio, qua quæri solet, unde nā Lo-
custæ tam cateruatim nuper ad nos volaue-
rint, ego tamē facilem puto quæstionem mihi
videri illam. Quod enim confunctim cumula-
timq; volitant, est ipsis non modo cum cæteris
auiibus sed cum omnibus etiam animalib; cō-
mune. Siquidem natura comparari videamus,
ut vnius aut generis aut speciei animaria mu-
tuo se congregent & ad socient. Quamuis in-
solitam istam earum Locustarū multitudinem
non tam natura quam vel archana quadam

Eccle. 13.

Eccle. 27.

ratione vel diuina permissione constare putatur.
Nusquam enim non in sanctis scripturis Locustarum mentio fit, quibus illæ non conetur ingentem explicare multitudinem earum, de quibus
Iudic. 6. 7. disserunt rerum, argumento sane, quod ipse
Iudith. 2. rareret pauca volent, verum natura propria
Hiere. 46. modum coeant multæ.

Num. 3. Vnde vero tam multæ conuolent ad nos, hæc quidem tempestate paulo calidiore. quæstionem puto non esse difficilem solutur. Scilicet quidam caliditas mater habeatur generationis omnium rerum, dubitari nequit, quin Locustæ sint ac conuolent ex ea coeli parte, quæ ventus est ac aer calidior, eoque volent, quo ventus ducit eas non solum sed multiplicet per se generando calidior & aer siccior. Cuiusmodi ventus & aer esse solet Australis, quem aliqui meridionalem & græce vocamus notum, quia calidus adeo sit, ut terra humores haureat aquas, quum tamen interea multoties magnam cum calore nebulosus & humidus adeo sit, ut hominem putredine quadam solet inficere. Quem quidem ventum credunt tunc induxisse dominum, quando plagam Locustarum permissurus super Aegyptiis induxit, ut ait scriptura, ventum yrenem, id est, valde calidum utpote notum & meridionalem, qui tamen

natura calidus sit, tum fuisse tamen creditur
ultra modum calidus & siccus, sicut e diuerso,
frigidior est ventus occidentalis, qui tum ve-
hementissimus, deo per creaturam cooperante
flatu suo arreptam Locustam proiecit in mare *Exodi. 9.*
rubrum, nec vna deinde remansit in cunctis
Aegypti finibus, quam prius ventus ille meri-
dionalis & vrens copiose leuauit.

Quur adeo Locustę apud nos volan-
do errent, vtpote non omnino recta,
nec omnino collectim sed per iura
mas discretim volantes *Cap. III.*

QUod Locustę volando videantur errare
& vagari mirum non est, quum sint in
regionibus nō solum longinquis sed sibi prope
sus pariter ignotis, sed id admiratiōe sane dig-
num videri queat, quod errando nō vsq; adeo
deflectant a recta via, quin vnde videantur
aberrasse sic eo redeāt, quasi vel odore vel alio
quopiam sensu quo volent explorauerint, ni-
mirum coeuntes errabundæ.

Hinc est, quod & ipse sapientiss. ille Salomō,
nostram nobis ignauiam, desidiā pariter &
imprudentiam & improuidentiam non aliter
per Locustas atq; per formicas exprobrat. Hęc
enim tametsi nec ducem, nec præceptorem,

Prov. 30.

nec principem habeant, archano tamen quod
dam cuiusdam sapientioris instinctu natur
quasi saperent in æstate sibi cibum parant,
quod in hyeme comedant in messe congregi
illæ vero quamvis regem non habent, nec spi
ciei rectorem ac directorem, ipsas tamen a
increata, naturaq; sic regit ac dirigit eas vni
versalis ut egrediatur univ[er]sa p[er] turmas per
partes, & eas haud secus atq; ordinatas qua
dam acies disponunt.

Sed quiritur quum nihil incassum operetur
natura? Quum sit archanus earum talis, ut cre
di par est, instinctus, ratio non adeo potest esse
in promptu. Quamquam nihil prohiber
putem, quo minus illas hoc ipsum facere qui
dicat, ut ita turmatim volantes sibi paulo ru
cius ab aduersarijs, sub alieno præsertim cœlo
caueant, & hostes, si qui sint ipsas inuasuri, non
solum paulo munitius circumueniant & co
herceant sed ut eos pariter multo facilius con
stringant & medios excipiant & intercipient
 tandemq; paulo fortius coniunctis per univ[er]
sas turmas uiribus coeundo uincant. Id quod
rei militaris experti longe quam nos intelli
gunt acutius & rectius, quem modum nō fru
stra visi sunt intellexisse ex eis Locustis, quare
sub annum Salutis humanæ D. CCC. LX. VIII.

inestimabilis multitudo mense Aug. ab oriēte
ueniēs, totam pene peruastrauit Galliam, quæ
maiores fuisse quam ceteræ Locustæ, habue-
runtq; sena alarum remigia & mirum dictu,
Vt castrorum acies, distinctis ordinib⁹ per aera
latæ, uel terræ incubētes castra messæ sunt. Du-
ces quidem cum paucis exercitum itinere uni-
us diei præiuisse traduntur, quasi loca apta
multitudini prouisuræ, quæq; per turmas suas
ita profectæ dicuntur, ut in paruis animalibus
disciplinam militarem quispiam conspexisset.

An Locustæ uenenosæ sint ac uel
hominibus uel cæteris pariter
animantibus nociuæ Cap. v.

Qui deinceps quærunt uenenosæ num
sint natura Locustæ uel obiter tantum
rebus ipsis, quas attingunt, noceant, haud mi-
hi facere secus uidentur, quam qui nodum,
quod dici solet, in scyrpo quærunt, nempe du-
bitantes de eo, quod in dubium uenire uix de-
beat, utpote luce multis modis longe clarius
multoq; certius quam ut de eo quæri possit

Quandoquidem non parum multa sint, qui-
bus est intelligere, Locustas natura uenenosas
esse simul & quibusq; rebus, quas attingunt,
nocuias. In primis enim uenenosam esse Locu-

statum naturam satis arguit Etymologia siue
symbolon & ipsarum nomēclatura. Siquidem
Locustas adpellari volunt a locis vrendis, ob
iacuram quidem calamitosam, quam adferunt
illæ segetib⁹ & messibus, quādo tam tactu suo
multa sane vrant quā morſu suo oīa erodant.

Deinde rem sic habere testis est experientia
rerum magistra. Nec procul hinc asciscendi tes-
tes sunt, qui non sine magno suo dispendio
pridem experti sunt, imo (quod tamen Deus
opt. auertat) maiore quidem dispendio ex-
perturi sunt, quā non careāt veneno Locustarū.

Accedit præterea, quia deus ille max. pro-
pter peccata iratus maleq; propicius in peccati-
pœnam contra populos peccantes aliquoties
Locustas mittit, quemadmodum fecisse scrip-
tura tradit Aegyptiis & multis in locis sancti
reſtantur Prophetæ. Qui dei Max. iussu minā-
tur peccatoribus ob eorum peccata Locustas.
Esto, quia Locustæ natura nō sint venenosæ
(quod tamen inficias ire nemo facile poterit)
negari tamen nequit, eas voluntate Dei fieri
venenosas, quibus deinde contra peccatores
in pœnam sit vsurus, veluti cum cæteris quoq;
creaturis sæpe numero factitauit quottidieq;
ferme factitare solet.

Quando quidem dominus deus ipse creator

Exod. 10.

Psal. 77.

Psal. 104.

Sap. 16.

Iob. 1.

Num. 3.

Sap. 5.

omnium creaturarum Zelo iusticiæ contra pec-
catores & iniquos, suas etiam creaturas vniuer-
sas armare soleat ad vltionē inimicorum suo-
rum, cuiusmodi sunt & habentur pleriq; pec-
catores omnes & iniqui, qui transgredientes
eius mandata merito reputantur ipsius aduerso-
sarii contra quos ita se nonnunq; per creaturas,
etiam minutissimas, vlciscitur, vt earū mutet
pariter naturas, & alijs illas accomodet. Hinc
scriptura dicit aliquando deum punisse pec- *Sap. 16.*
catores nouis aquis, grandinibus & pluuijs, vt
pote quod propria fuerit in eis natura mutata
naturaq; suscepit illa naturā alterius, quippe
quia pluuia receperit in se virtutem ignis & is
ediuerso pluuiæ pprietatem & actionem miro
sane modo adsumpserit.

Id quod esse factum nemo negabit, quum
dominus ipse super terram Aegypti grādinem
pluit longe maximam, simulq; cum grandine
descendit ignis, qui (quod esse mirandum scri- *Exod. 9.*
ptura quoq; perhibet) in ipsa aqua grandinis
multo plus quam sine aqua valuit, vt qui latus *Sap. 16.*
cum grandine & pluuiā sic intensius viguerit
& ipsis Aegyptijs grauius nocuerit, vt aliquot
eorum crudeliter incenderit, incendioq; mise-
rabiliter consumpserit, nec minus interim ter-
ræ nascentia quædā radicitus vastauerit. Quā

amen confiter equam alloqui a deo natura
ab igne distare, vt hunc illa sua frigiditate &
humiditate deleat & extinguat.

Isai. 45. **Amos. 3.** **Sap. 16.** **1. Reg. 2.**
Ceterum, quur interrogas, ad hunc id mo-
dum deo dispositore fieri soleat: Proinde di-
co. vt resciamus nullum non esse malum pena
quod nō infligatur ob culpam nobis deo opti-
max vel volente vel permittente. Qui quum
sit dominus vitæ ac mortis, mortificans & vi-
uificans æque potest inimicos suos, cuiusmodi
sūt omnes peccatores, præter naturam in suis
creaturis atq; per naturam punire, nobisq; per
vilissimas etiamnum creaturas tantum potest
inferre tormenti, quantum per creaturas ipsas
multo maximas.

Id quod in Aegyptiis omnino testatum re-
liquit. Quis enim per viam naturæ fieri posse
credat, quod pulicum, pediculorum, musca-
rum & Locustarum, nempe tantulorum ani-
malium moribus & ictibus homines occidi
motiq; debuerint. Et idipsum tamē in Aegypto
factum scriptura confirmat. Ad natū quidem
creatoris creatura, præter etiam naturā suam
primitus innatam facere necessum est.

Atq; ideo Salomō rex ille sapientiss. idemq;
religiosissim⁹ vere dicebat domino deo. Crea-
tura tibi factori deseruiens exardescit in tor-
mentum

mentum aduersus iniustos, & lenior sit ad be-
nefaciendum pro his, qui in te confidunt. Atq;
proinde fieri solet, uti Locustæ pariter omni-
bus rebus, quas attingunt, ueneno non solum
siue sit illud eis per naturam siue præter na-
turam sed uiolento etiam morfu noceant.

An plæræq; omnes Locustæ
sint uenenosæ Cap. VI.

Qua de causa Locustas dixerim ueneno-
sas audita nimirū sic est causa, quo min⁹
quæsitū putassem, uenenosæ num sint omnes
Locustæ? Quāuis huic poterat quæstioni fieri
satis in eo paulo superiore capite, quo paucis
egi, quid & quatenus inter se & a se distant
Locustæ, nihil tamen neq; moror neq; grauior
ad eam, quam fieri sentio, quæstionem paucis
respondere.

Locustas generatim nō esse uenenosas plæ-
tasq; omnes, argumento plusquam perspicuo
est, quod non omnes Locustæ sunt vnius nec
naturæ nec conditionis. Inprimis enim no-
ster hic haud est sermo de Locustis, quas im-
proprie Locustas sed proprie uocamus Cicā-
das. Quandoquidem Cicadæ sint, animalio
la plane, ni fallor, innocua, nempe tam caduca
protusq; imbecillia, ut hinc sibi nomen uendi-

cauerint, quia cito cadant, nec alicui uim faci-
ant, quum rore uiuât, & ore ex omnibus, quæ
uitam habent, careant sed oris uicea cuculatū
quiddam in pectore habeant, quod linguæ ui-
deri solet simile, quo rorem lambūt, & ipso pe-
ctore, quod fistulosum est, vocem emittunt.

Quid ē quum nec Locustæ, quas uere Locu-
stas rerū naturalium scriptores adpellant, omnes
possunt esse venenosæ, quoniam sint, qui ve-
scuntur eis, imo quæ, Plinio teste, Parthis in
Pli. lib. 11 cibo sint gratæ, quibus & multi Aethiopes fu-
cap. 9. mo & sale induratis in annua alimenta vescant
Pli. lib. 6. Addiderim, quod Chrylostomus cum multis
cap. 36. alijs, quibus fidem suam quis haud difficile ob-
strinxerit, Locustas ait esse parua quædam ani-
malia, nō alte volantia, quæ in deserto Iudeæ
abundarunt, & quæ frixa cum oleo esca fue-
runt pauperum.

Matth. 3. Vnde satis esse perspicuum potest varijs Lo-
custas esse generis, nec omnes esse venenosas,
& nostram hac parte dissertationem non esse
de Locustis, quæ vel ideo carere ueneno credū-
tur, quod eis alicubi vescantur homines.

Non est igitur, ut pluribus hoc loco de Lo-
custarum discrimine disseram, quia presertim
nobis suscepta sit hæc digressio nostra de Lo-
custis apud nos minime quotidianis & con-

fuetis sed exoticis & nobiscū nō satis cognitis.
Num Locustę portendant, Cap. VII.

QUum nuper fuerint Locustę tam modis
apud nos Germanos omnibus admi-
randę, quęri subinde solet, num credi debeāt
aliquid portendere nobis, maxime, quia non
nihil cum volucris communicare videātur,
de quibus olim veteriores auguria tam bona
quam mala capere consueuerunt? Ad hanc
equidem quęstionem paucis responsurus sū.

Et si nequaquam fugiat me, consueisse quon-
dam diuinatores ita nunc ex auium garritu,
nunc cantu, nunc gestu, nūc alicubi modo alio
futura pronunciare. vt crederent id eis aui-
bus innatum, vt pericioribus quasi sua natura qua-
dam archana (quos eā ob rem Augures ad-
pellabant) quę futura essent suggererent adeoq;
non fallerent, vt quod isti secundum artem,
quam obseruari oportuit in augurio, pronun-
ciarent, omnino futurum oportere censeretur.
Indeq; factū, quod apud antiquos illos, verę
pietatis expertes, quos vulgo Aethnicos ad-
pellant, nō solum publice sed etiam priuatim
nihil gereretur, nisi auspicio prius sumpto, quia
enim hoc ipsum valere censebant, caperunt
omnibus rebus, quod bonum, faustum, felix,
fortunatumq; esset præfari.

Ego tamē, quia minus ignorem, Christiani
pietatem omnem illam vanam & supersticio-
sam veteriorum gentiū circa prodigia, omina,
portēta, ostēta obseruationē prorsus repudiare,
sacrasq; litteras eandem detestari, volens no-
lensq; quidquid hoc est, quod vana vetustas su-
perstiole seruauit, ad prouidentiam referendū
duco. piaq; voce testor (veluti quoq; in opere
nostro de mirabilibus mundi, quod pridem
prodijt, aliquoties testatū reliqui) nihil supra,
nihil infra fieri, quod non dei opt. Max. iussu
fiat aut permissu. Cuius equidē singulari nutu
non dubito Locustas illas n̄sce nouissimis tem-
poribus paulo terribili⁹ aduolasse, nec eas po-
tuisse nihil portendisse, nec in hunc vsq; diem
nihil portendere, non ex natura sua sed numi-
nis utiq; voluntate maxime, quia Locustas eu-
iusmodi prodigiosas existiment.

Cæterum, quid existinemus Deum Opt.
Max. nobis aduentu volatuq; earum voluisse
significare? nimirum vix aliud, quam se nobis
ob tot tantaq; nostra peccata & scelera, quæ de
signauimus in ipsum, vehementer esse iratum
foreq; nobis se multo peius propiciū, plagasq;
longe crudelissimas misurum posthac, si de
peccatis haud penituerimus.

Nec dubitemus, hoc ipsum per inſolitum

Locustarum aduentum præsignari.

Quandoquidem constat Deum Max. multo-
cies, vt paulo supra retuli, propter peccata
grauiter iratum permisisse Locustas in vindi-
ctam pnamq; peccatorū, veluti satis euidenter
in Aegyptijs ipse testatus est dominus, quem
rex Pharaon propterea rogari petijt per Mo-
sem & Aaronem, inquiēs. Peccaui in dominū deum
vestrum & in vos, sed nūc dimittite peccatum
mihī etiam hac vice, & rogate dominū deum
vestrum, vt auferat a me mortem istam. I. quā
Locustæ tot ac tantæ passim & nunc, inferunt.

Exod. 10.

Ita quoq; dominus ipse per Mo-
sen Locustas populo Israel si sua sit mandata
transgressurus, inquiens ad ipsum, Sementem
multam facies in terram, & modicam congre-
gabis, quia Locustæ deuorabunt omnia. Con-
stat igitur, deum nobis suam erga nos indig-
nationem portendere simulq; nostra in se sce-
lera peccataq; vlcisci. Quo de non est, vt quis-
piam posthac quoquomodo sit dubitaturus.
Cæterum posset hoc fortasse loco quis indu-
bium reuocare. Num Deus ille Max. aliquot
singularia mala p tam prorsus insolitum Lo-
custarum aduolatum nobis portendat? quod
lane dubium subsequenti capite paucis omni-
no soluturus sum.

Deut. 28.

Que mala speciatim Locustæ porten-
dere dignoscantur. Cap. VIII.

Quia Theologi fortasse malit euiusmodi
Locustarum agmina vocare miracula
quam prodigia, prout ea vocât esseq; putant
qui mysteriorum ignari sunt, proinde quæstio
proposita paulo quam videtur difficilior esse
solutu censetur, difficultatem Vero crediderim
posse partim per res significantes, partim per
quottidianas experientias fieri faciliorem. Si
quidem considerauerimus, res ipsas in Locu-
stis significantes ipsa signata vel signâda, nihil
prohibet, quo min⁹ auguramur & arbitramur
hasce Locustas, sic agminatim volitantes, tres
quidem præcipuas, & (vt ita dixerimus) capi-
tales plagas (cuiusmodi scriptura subindicat
esse bellum, famem & pestem) quibus plerūq;
semp modo cōiunctim, modo sigillatim deus
Max. peccata hominum punire consuevit, no-
bis portendere.

Bellum quidem præsignare videntur, quod
quia volucris & auibus p quam conformes
conuolando quasi litigantes inter se adpare-
ant, nimirum suo perinde gestu fore bellādum
præsignâtes. Adsolet enim deus ille maximus
opt. huic plerumq; mundo plagas (quas hic
adpellamus signata) per eas res significare;

quæ non nihil affinitatis aut conformitatis, sal-
tem per circumstantias, cū plagis ipsis habere
videntur. Ita quum vellet ille quondam Sede-
chiæ & quinque alijs cum eo regibus prædicere,
quomodo propter eorum peccata captiui du- *Hiere. 27.*
cendi essent in Babylonem per Nabuchodo- *4. Reg. 25*
nozor, Babylonix regem, iussit Hieremiæ pro-
phetæ, vt ad pensis in collo suo vinculis & ca-
thenis proficisceretur ad eorum regum nun-
cios & oratores, quippe captiuitatem illis fu- *Hiere. 39.*
turam non modo verbis sed signis etiamnum *Hiere. 52.*
visibilibus, quibus ad captiuandum homines
est opus, omnino præsignaturus.

Ira quum Romanis olim ciuile bellum im-
penderet, visi sunt vice prodigij tres corui, qui
pullos suos in viam productos fæde laniarunt,
& quod ex laniatu superfuit in nidum retulere
nimirum fore significantes, quod ad eum fere
modum ciues se mutuo bello dilaniarent, ex-
icio sibi ipsis futuri. Quod ita quoque contigisse
testatum reliquerunt T. Liuius, Appianus, Iulius
Florus & cæteri rerum Romanarum scriptores

A quibus etiam memoriæ proditum est, quod
quum M. Brutus reliquias exercitus sui aduer-
sus Cæsarem & Antoniū eduxisset, duæ aquilæ
ex diuersis castris aduolarunt, & ædita inter se
pugna, ea, quæ ex parte Bruti fuerat, male mul-

etata fugerit, nempe præsignans ipsum Brutū bello victum iri, quod & factum est, de quo Valerius Max.

Tradunt quoque hystoriæ, anno, quo Hierosolyma excisa sunt a Romanis, Titi Vespasiani ductu, sydus in gladij figura in cœlo apparuisse ipsi vrbi imminens, currus diuersis cœli regionibus vagantes esse obseruatos & armatas acies visas tranare nubila. Quæ nimirū visiones quid ludæis aliud portenderunt quam Roma. Imp. contra ipsos exercitum venturum funditusque urbem ipsam demoliturū. Id quod factum est, prout etiam Christus prophetarum propheta nonnunquam prædixit, verum populus ipse iudaicus aut non credidit, aut cæcus & pertinax cœli minas contempsit, sui deinde contemptus merito pœnam luiturus.

Ioseph. lib.
7. cap. 17.
7. bello iudaico.
Euseb. cæs.
lib. 3. cap.
p. 8.
Math. 21.
Math. 22.
Lucæ. 19.

Ita nimirum non difficile creditu quis putet, Locustas illas inter se litigantes ad speciem nobis lites, discordias, & pugnas haud vulgares portendere, maxime quod tale quid paulo credibilius innuat ordo volatus eorum, qui ad modū cuiuspiam exercitus per turmas & alas instructus est, quasi bellicos apud nos exercitus fore nullo dubio portendant illæ.

Accedit quod ipsæ etiamnum pene gerant nescio quam galeatorum & armatorū speciem
Cuius

Cuiusmodi sub tempus nouissimum futura
sunt Locustæ, de quibus in Apoc. alypsi. v. r. p. t. c. Apoc. 9.
quæ de fumo magnæ fornacis exeuntes simi-
les erunt equis ad bellum paratis & super ca-
pita earum habebunt coronas auro similes, &
quibus erunt etiamnum facies, hominum fa-
ciebus similes, cruciaturæq; sunt homines men-
sibus quinq;. Postremo significationes earum
tales, quod tidianæ nostræ & patrum memoria
experientiæ nobis haud difficile persuadent.

Quandoquidem bella & prælia plurimq;
sequuta sint insolitum Locustarum aduentum.
Post enim Locustas, quæ anno post Christum
natum D. LXX XXIII. in quinq; partes par-
titæ sunt, in Arabia natus est impius Mahome-
tus. Post cuius ortum Saxones vicerunt Gal-
los & eorum non parum multos trucidarunt.
Deinde Romani contra Persas belligerati sūt,
qui tandem victi a Persis multas quoq; pro-
uincias amiserunt. Nec multo post Persæ Pa-
lestinam in Oriente graui bello perturbarunt,
eodemq; anno expugnata est Hierosolyma,
& in ea nonaginta millia Christianorum occisi
sunt, abductis præterea multis hominum mil-
libus vna cum Patriarcha Zacharia, quem deo
inde Anno a Christo nato D. C. XXIII. Hera-
clius Imp. recuperata Hierosolyma liberauit.

Sileo quæ & quanta succidano deinde tēpore
bella contra Christianos gesserint Sarraceni,
qui iustam dein Aphricæ partem in suam po-
testatem redigerunt. Cuius statim causa Sy-
nodus Romæ cōstituta oecumēnica.

Anno autem post natum Christū. DCCC
XI. Locustæ, quæ ex Aphrica venerunt in Ita-
liam, quantas calamitates orbi portenderint,
Annales testatum reliquerunt, hoc nimirum
loco frustra memorandas. Post aduentum Lo-
custarū in Galliam Anno Christi Iesu. DCCC
LXXIIII. Carolus Imp. eius nominis. II. ve-
neno per suos perijt, cui succedens Carolus
Imp. III. magnam Christiani orbis iacturam
vi belli passus est, contendentibus duobus in-
terim propter Romanum imperium præcel-
lentibus principibus Guidone videlicet & Be-
rengario. Sed omnia id genus exempla pone-
re superuacaneæ sit, atbitror, operæ, quum
Chronica nostra passim abundant illis. Ex qui-
bus sane non difficile est colligere, plerumq; deū
nobis per tam insolitas Locustas bella porten-
dere.

Nec quidem bella solum sed & famem su-
binde portendunt Locustæ, & hoc quidem na-
turali quadam sequela. Siquidem bellorum
tempore pleriq; milites nimio luxu rebus ad

corporalem sustentationem necessarijs abundantur, exercitusq; militares passim citra discrimen segetibus & id genus rebus, quibus ad vitam opus est, iacturam inferunt, cuncta sine ordine gerunt & dilapidant omnia, nec arua possunt interea, quā minus cūti sint agricolæ, coli. Vnde subsequens sit oportet, vt finitis etiam bellis fames suboriatur.

Addiderim deinceps, quia Locustæ attractu non suo solum segetes & terræ fructus exurant. Verum morsu pariter adeo corrodunt, vt vix quidquam pro sustentatione hominum relinquunt, imo, quod & paulo superius annotavi. Sterilitatem terræ, cui insidunt, veneno suo patiant, fieri solet, vt rebus ita pro vitæ sustentatione necessarijs multifariam consumptis & perditis, fames in eis regionibus, in quibus Locustæ dimorantur, rerum commestibilium penuria famescq; haud vulgaris sequatur. Cuius quoq; rei exempla se passim infinita propemodum & innumera exhibent.

Inter quæ connumerari potest, quod anno post Christum natum D. LXXXIII. contigisse legimus, quando Locustæ in æstate calidissima in quinque partes partitæ quidquid propemodum viride fuit, radicitus depastæ sunt. Vnde fames subsequuta est plusquam grandis

& horrenda. Sic etiamnum contigit anno
post natum seruatore[m] D. CCC. LX XIIII. quā
Locustæ venerint in Galliam quasi prorsus in-
numerabiles. Quæ nihil intactum nec quod
viride fuit reliqui quidquam reliquerūt. Vnde
fames tam valida tamq[ue] crudelis suborta est,
vti plulquam tertia pars hominum credita
sit fame miserabiliter perisse. Sed quid opus
est pluribus in eo, quod etiam ratio naturalis
arguit. Eis enim rebus, quibus ad victum opus
est, passim consumptis, aliud preter famem vi-
citius est expectandum. Quod & paucis ad-
modum verbis confirmat Moyses, ad populum
Israel inueniens. Sementem multam facies in
terram, & modicum congregabis, quia Locu-
stæ deuorabunt omnia. Haud est igitur, vt du-
bitemus famem nobis & annonæ caritatem
Locustas portendere.

Deutzg.

Deinceps naturali quadam pariter sequela
constabit, easdem quoq[ue] Locustas portendere
nobis pestem.

In primis enim Physica docet ratio, quod
quum tempore famis homines rebus alicubi
sanitari non conuenientibus, vtpote pane vel
ordeaceo vel ex pisces velex auena velex mil-
lio velex lolio vel id genus frumento, minus
ad victum consentaneo, veluti cogantur, aliud
quam

quam sanguinis in homine corruptio prima-
tumq; , quas adpellant, qualitatum confusio
sequi non potest. Quod vbi fieri solet, præsenti-
ssima pestis oportet adsit.

Insuper Locustæ quoq; suo perinde veneno-
res, quas aut attingunt, aut mordent, aut arro-
dunt inficere putantur adhuc viuæ, mortuæ
vero conuersæ in quandam putredinem sœ-
tore quoddam elemēta inficere omnia credun-
tur. Id etsi nemo sit opinor tam rerum experts,
qui vel suo pte ingenio secum colligere non
debeat aut possit, tamen luce clarius etiam te-
stantur exempla, quæ tam nostra quam præ-
decessorum nostrorum memoria contigere.

Ex quibus dumtaxat vnum vel alterum re-
censendum duxerim. Tradunt Annales post
illas Locustas innumerabiles, quæ circiter an-
num dñi nostri Iesu Christi DCCCLXXIIII.
Galliam deuastarunt, tam magnam simul &
horrendam famem & pestem subsequutā esse,
vt tertia pene pars hominum consumpra sit
ibidem. Quum enim Locustæ illæ, quæ ven-
torum flatu ad mare Britannicum submersæ
fuerant, æstu Oceani ad littus reiectæ fuissent,
putredo capit esse passim, vt aerē ipsa totum
corruperit, vnde præmemorata postea nata
pestis est.

Sic post eas itentidem Locustas, quæ insolita
multitudine sub annum domini M. CCCC
LXXVIII. Italiam inuaserunt & rebus ex terra
nascentibus atq; vineis & arboribus supra quâ
dici potest apud Brixiam nocuerunt, tanta pas-
sim subsequuta fertur esse pestilentia, vt in so-
lis Venetjs ex ea perisse triginta millia ho-
minum tradantur.

Discimus igitur quottidiano pariformiter
vfu. qui non incassum nec vane rerum magi-
stra nominatur, Deum Opt. Max. certe certius
portendere nobis per tam prorsus insolitas Lo-
custas suam propter peccata nostra summam
indignationem, quam & contra non poeniten-
tes tribus illis præcipuis plagis, bello videlicet
ac fame & peste sit ostensurus.

Quam certe non obscure paucis hsc scilicet
tribus annis ostendit, quemadmodum præ-
ter alias nationes non sine summo suo malo
sensit Hungaria Germania inferior, Gallia, An-
glia & Schotia, atq; vtinam nos haud ita simi-
eandem hoc grauius sensuri, quo tardius sen-
timus. Consuevit enim, quod impius ille satis
pie dixit, lento ad vindictam sui gradu diuina
procedere ira, verum tarditatem grauitate
supplicij compensare. Caterum postremo lo-
co quæri puto, propter quod nam præcipue pec-

ratum deus plaga Locustarum punire solitus
sit. & quonam modo submoueri possit hæc
ipsa Locustarum plaga.

Propter quod precipue peccatum
Deus punire soleat Locustis.

Cap. IX.

ET si non opus fuerat, vt quispiam vertisset in dubium rogassetq; propter quod præcipue peccatum dominus Locustas immitteret, quâ constet omne nunc peccatum in precipitio consistere, proptereaq; merito deum nos nulla non plaga correpturum. Quia tamē haud desint quandoq; qui contendunt suam singula peccata poenam luere aut expectare, paucis occurram.

Quum doctiores iam pridem Theologi putarūt octauam Aegyptiorum plagam, quæ fuit Locustarum multitudo propter transgressionem octauæ præcepti decalogi, quo cautum est, ne falsum testimonium dicatur, a deo permissam, sitq; nunc hoc ipsum peccatum transgressionis octauæ dominici præcepti toto passim orbe plus quam frequens, haud dubium est, quin idem peccatum, idest, falsum testimonium, plaga Locustarū singulariter sit vltur⁹.

Adpellatione vero falsi testimonij venit

D iiii

Exodi. 7.

8. 6. 10.

Psal. 77.

Psal. 104.

Exod. 20.

Deut. 5.

peccatum præstationis falsi testimoniij, Latio-
nis iniquæ sententiæ, Fauoris falsæ partis, Co-
actionis pauperis, vt in sui detrimentum cum
parte aduersa, quamuis iniustam causam ha-
bente, transigat, Prorogationis ferendæ sen-
tentiæ nullam ob iustam causam sed in pau-
peris grauamen differendæ iudicijq; tenendi,
quo videlicet pauper & inop standem laboris
bus, curis & expensis extenuatus, delassatus,
consumptus & exhaustus cum parte aduersa-
ria transigere vel componere vel causam suam
quamlibet iustam deferere cogatur.

Itemq; hoc casu falsi testimoniij adpellati-
one venit, peccatum detractionis, contumeliæ
illusionis, mali consilij præstationis, superua-
canæ litigationis, fraudulentæ promissionis,
bilinguis elocutionis, auditionis detractionis
& hanc non impediens, proprij q; peccati ex-
cusationis, falsæ traductionis & impositionis,
temeræ iudicationis, fictæq; confessionis & si
quid hoc genus aliud quoquo modo hucre-
ferri queat adpellatione falsi testimoniij venit.

Iam uero si quam nunc temporis hoc ipsum
passim præceptum p tot tantaq; peccata trās-
gredi soleamus, & qui præsertim præsumus
officio ceteris, perpenderit, profecto non
erit, quod miremur octauam nobis illam Aeg-
gyptiorum

gyptiorum plagam truculenter immitti, imo credamus eam nobis fore crudeliorem & frequentiorem, si non cessauerimus inter cetera peccata, quæ tam sunt numero infinita quam gravitate maxima, ab hoc ipso iam memorato peccato, panituerimusq; preces Deum Opt. Max. quo nobis indulgeat & propitius remittat, quidquid contra ipsum quoquo modo designauimus, auersurus & hanc deniq; Locustarum plagam.

Id quod & Salomon olim precatus est in dedicatione templi, nobiscum bene sperans facturum clementer illum quidquid vere panitendo in eius gloriam nostramq; salutem rogauerimus cuius sane tam nutu quam permisso credamus omnia iusto iudicio fieri, quem proinde solum, non creaturas, quæ sine creatoris autoritate nihil plane possunt, timeamus.

Quemadmodum Cometa quondam sub Annum Salutis humanæ D. CCC. XXIII. satis horribiliter adparente Carolus ille Rom. Imp. cognomento propter res magnifice gestas vere magnus, imo verius ter maximus ob eiusdem Cometæ insoliti adparitionem satis attonitus & cum Egmaro celeberrimo sui temporis Philosopho de Cometis cōferens ac

3. Reg. 8.
2. Per. 6.

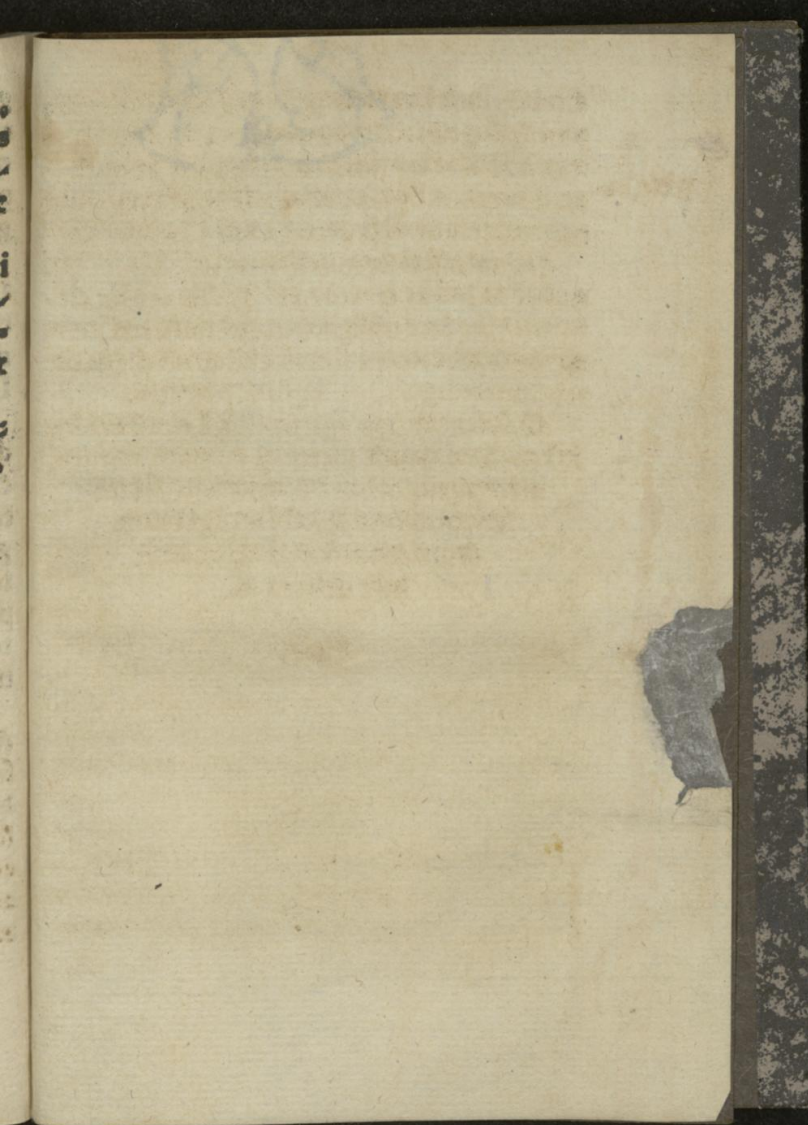
Hiere, 10. dicens. cum Cometam Regni mutationem,
principisq; mortem portendere, & ille nolens
Imp. tot sane nominibus magnum perturba-
re, diceret. A signis cali, dicit Propheta, nolite
timere, respondisse fertur Imp. Christianis.

Non aliud timere debemus, nisi illum, qui
nostri & huius creator est syderis, cuius cle-
mentia laudare obligamur, qui nostram iner-
tiam, cū peccatores sumus, eiusmodi dignatur
admonere signis, prodigijs & portentis.

Cuiusmodi sunt agmina illa Locustarū in-
solita. Quæ quum plerunq; tangerent omnes,
certe pleriq; omnes poenitendo dei mi-
sericordissimi & iustissimi gratiam

& misericordiam iugiter am-
bire debemus.

Finis.

Lev. 466.
H. O. 3. I. 90.

